№ 247. Środa 23. Października 1861. Rok wydania 51.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 centów. Z pocztą kwartalnie 5 zł. miesięcznie 1 zł. 75 centów waluty austr. — Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Wysokie c. k. ministeryum stanu ustanowiło w porozumieniu z c. k. ministeryami wojny i finansów przepisaną §. 31 rozporządzenia względem kwaterunku armii z 15. maja 1851 (Dz. ust. p. nr. 124) nagrodę ze skarbu państwa (funduszu wojskowego) za obiad udzielony jednemu żołnierzowi od feldwebla i równych mu szarży na dół, ze względu na ceny mięsa, jakie istniały w tym kraju od 1. sierpnia 1860 po koniec lipca 1861, na rok administracyjny 1862, mianowicie od 1. listopada 1861 do 31. października 1862 za jeden dzień w miastach Lwowie i Krakowie na trzynaście i $^{5}/_{10}$ centów, w obwodach Krakowskim, Sandeckim, Rzeszowskim i Tarnowskim na dziewięć centów, a w innych obwodach Galicyi na ośm centów.

Co się niniejszem podaje do wiadomości powszechnej.

Z c. k. galic. Namiestnictwa.

Lwów, 9. października 1861.

Obwieszczenie.

Prezydyum c. k. skarbowej dyrekcyi krajowej.

Wysokie c. k. ministeryum skarbu, odnośnie do zawartego w Dzienniku praw państwa patentu cesarskiego z dnia 12. paźdz. 1861 o rozpisaniu stałych podatków na rok administracyjny 1862, oznajmiło pod dniem 17. października r. b. l. 4363/M. S., że pod względem wymiaru, przepisania i poboru stałych podatków na rok administracyjny 1862 aż do zaprowadzenia okazujących się jako potrzebne i w drodze konstytucyjnej uchwalić się mających zmian, owe postanowienia w użycie wejść mają, które na rok administracyjny 1861 obowiązującemi były.

Co w szczególności tyczy się wymiaru podatku dochodowego, to fasyom dochodu I. klasy na rok administracyjny 1862 mają przychody i wydatki lat 1859, 1860 i 1861 dla eruowania czystego dochodu przeciętnego za podstawę służyć, a zarządzenia §§. 21 i 22 najwyższego patentu z dn. 29. października 1849 do kwot, od stałych poborów II. klasy na rok, który się od 1. listopada 1861 zaczyna, a z dniem 31. października 1862 kończy, zapadłych, być zastosowane; nakoniec należy prowizye i renty III. klasy, które podlegają fasyonowaniu ze strony uprawnionych do poboru, fasyonować według stanu majątku i przychodu z dnia 31. października 1861, a fasye o przychodach w ogóle i oznajmienia o stałych poborach wnieść do dnia 31. grudnia 1861.

Lwów, dnia 20. października 1861.

Sprawy krajowe.

Lwów, 22. października. Powiedzieliśmy w poprzedzającym artykule, że tylko pracą poważną i stateczną zdołamy dotrzymać kroku innym ucywilizowanym narodom i przyczynić się do podniesienia moralnego i materyalnego bytu kraju. Do takiej pracy obszerne przedstawia nam się pole; nie masz bowiem żadnego zawodu, nie masz najmniejszej gałęzi w dziedzinie wielkiego gospodarstwa krajowego, gdzieby praca najusilniejsza nie znalazła przedmiotu godnego zajęcia. Kraj nasz jest przedewszystkiem rolniczy. Rolnictwo przeto w rozlicznych swoich gałęziach jest głównem źródłem bogactwa krajowego. Praca jednak około podniesienia rolnictwa nie zostaje u nas w odpowiednym stosunku do stopnia, na jakim w innych krajach Europy stanęło rolnictwo. Praca w kraju naszym około roli nie wyrównywa pracy rolniczej innych oświeconych krajów ani pod względem racyonalnym, ani pod względem fizycznym. Pod względem racyonalnym brakuje jeszcze należytego rozpowszechnienia nauk odnoszących się do rolnictwa, pod względem fizycznym brakuje tej siły skutecznej, jaką usiłowaniom ludzkim nadaje *pracowitość*. Należy przeto dążyć z niezmordowaną usilnością do podniesienia rolnictwa krajowego przez odpowiednią naukę i obudzenie pracowitości w klasie rolniczej.

Na jak niskim stopniu stoi w kraju naszym rękodzielnictwo i przemysł, nad tem zbytecznem byłoby szeroko się rozwodzić. — Tutaj także brak potrzebnego wykształcenia i brak skrzętnej pracy najmocniej czuć się daje. Słychać często skargi i żale, że rzemiosła u nas upadają, że niepodobna wyrobami krajowemi konkurować z towarem z kądinąd sprowadzonym. Ależ i ta niedogodność jednym tylko środkiem da się uchylić, a tym środkiem jest praca. Jeden z tutejszych dzienników, czyniąc swoje uwagi nad wpływem, jaki wywrze na kraj nasz otwarcie kolei żelaznej do Lwowa, powiedział że otwarcie tej komunikacyi ma swoją odwrotną stronę w tem, iż ułatwi konkurencyę wyrobów zagranicznych z krajowemi. Słuszna poniekąd uwaga w obec stanu, w jakim się u nas znajdują rzemiosła. Ale ofiarami choćby największemi ta odwrotna strona uchylić się nie da. A więc znowu tylko praca odwrócić zdoła owe grożące niebezpieczeństwo, przed którem z powodu zbliżającej się kolei żelaznej ostrzega pomieniony dziennik.

Nauka powinna być dla młodzieży owym zdrojem, z którego czerpać ma mądrość i wiedzę, by kiedyś godnie stanąć w usługach kraju i zająć miejsce w praktycznych zawodach życia. „*Wiedza jest potęgą!*“ Ale wiedza tylko stateczną i mozolną pracą się nabywa. Stać się z czasem pożytecznym obywatelem kraju powinno być jedynym i wyłącznym celem kształcącego się młodzieńca. Z żalem przeto przychodzi patrzeć na te jak znaczna część szkolnej młodzieży, miasto dążyć statecznie i nieprzerwanie do tak szczytnego celu, najdroższy czas marnuje na próżnych rzeczach z nauką najmniejszego związku niemających. Wielka zaiste odpowiedzialność przed Bogiem i w obec kraju cięży na tych ludziach, którzy bądź ustnie bądź w pismach publicznych schlebiając łatwej do rozbudzenia zapalczywości młodego wieku, młodzież szkolną od nauki odwodzą a na drogę moralnej zguby ją wiodą. W obec takich bezsumiennych poduszczań obowiązkiem jest rozważnych i prawych obywateli, obowiązkiem każdego uczciwego organu publicznego, podnieść głos poważny na skarcenie złego, a wszelkich sił dołożyć, by uczącą się młodzież zwrócić na drogę właściwą, t. j. na drogę *nauki i pracy*.

(Mianowanie. — Doniesienia z Węgier.)

Wiedeń, 20. paźdz. Jego c. k. Apost. Mość raczył najłaskawiej najwyższem postanowieniem z dn. 8. października b. r. mianować profesora zwyczajnego ekonomii politycznej i austryackiego prawa administracyjnego na uniwersytecie Lwowskim dra. *Juliana Dunajewskiego* zwyczajnym profesorem umiejętności politycznych, statystyki i austryackiego prawa administracyjnego na uniwersytecie krakowskim, a zwyczajnego profesora tych umiejętności na uniwersytecie Krakowskim dra. *Pana Koppela* zwyczajnym profesorem ekonomii politycznej, statystyki i austryackiego prawa administracyjnego na uniwersytecie Lwowskim.

— Król. węgierska kancelarya wydała następujący okólnik ściągający się do formuły przysięgi:

JW. Panie! Gdy rozporządzeniem kancelaryi nadwornej z dn. 24. listopada b. r. wydanem na mocy najwyższego rozkazu do kr. węgierskiego Namiestnictwa postanowiono, aby przysięga na posiedzeniach komisyi składana była według prawnej formuły używanej od najdawniejszych czasów, co zalecono następnie §. 6 instrukcyi za najwyższem zatwierdzeniem wydanej dla nadżupanów, zmuszony jestem wezwać JW. Pana, abyś mię raczył natychmiast uwiadomić, w jaki sposób JW. Pan zadosyćuczyniłeś tej powinności, a jeżeli formuła przepisana nie była zachowana przy składaniu przysięgi, abyś mi raczył przysłać tę formułę w całej osnowie, na którą sam JW. Pan przysięgę składałeś.

Wiedeń, 14. października 1861.

Hr. Antoni Forgach.

Anglia.

(Doniesienia dworu. — W. książę Konstanty. — Wiadomości potoczne.)

Londyn, 16. paźdz. Najmłodszy syn Królowy książę Leopold przepędzi zimę dla zdrowia w okolicy Cannes w południowej Francyi, gdzie w pobliżu włości lorda Broughama najęte zostało dla niego pomieszkanie.

— Pomimo trwającej pogody opuści przecież familia królewska już 22go b. m. Balmoral, gdyż 23go chce małżonek królewski założyć w Edinburgu węgielny kamień na nowy budynek pocztowy i muzeum przemysłowe. Sądzą, że Królowa nie będzie obecna na tej ceremonii, lecz wyruszy tego dnia z innymi członkami familii w dalszą podróż na południe. Wielki książę Konstanty był w so-

botę z swoją małżonką i liczną świtą w gościnie u admirała sir Augusta Clifforda w Westfield (na wyspie Wight), dokąd zaproszeni byli także książę Anatol Baryatyński z małżonką, księżny Czerniczew i Meczerska, wiceadmirał lord Bruce, lord Alfred Paulet i inni oficerowie z Portsmouth. Na wyspie Wight przebywa teraz tylu ze szlachty rosyjskiej, że zdaje się, jakby to było w pobliżu Petersburga.

— Na metyngu towarzystwa agronomicznego w Huntingdon na dniu 15go b. m. zaprzeczał jenerał Peel pogłosce, jakoby rząd zamierzał zredukować czynną armię.

Francya.

(Cesarz do Compiègne. — Stosunki z Rzymem. — Ruch wojska. — Konnica. — Wiadomości pobieżne. — Wyprawa kochinchińska. — Okręt liniowy na wody mexykańskie.)

Paryż, 17. paźdz. O odwiedzinach Króla holenderskiego donosi *Monitor:*

Cesarz był dzisiaj z Królem holenderskim w parku wersalskim na polowaniu na jelenie. Jego król. Mość był na objedzie w Tuileryach razem z wszystkimi ministrami, i o godzinie 9tej odjedzie do Compiègne.

Rzymski korespondent do dziennika *Monde* pisze pod dniem 12go b. m.: Papież ukazuje się często publicznie promieniejąc miłością ludu, który go wita z uniesieniem.

Dwa tylko pułki 40. i 25. z całej załogi okupacyjnej przypatrywały się z bliska rewolucyi, zaczem zaczęły uważać upadek władzy świeckiej Papieża jako konieczne następstwo wypadków. Dlatego odwołano te pułki z Rzymu. Odwołanie ich uważane jest w Rzymie jako oznaka podwójnej zmiany polityki cesarskiej tak względem Papieża, jak względem Piemontu.

Korespondent powyższy mniema, że Cesarz i Europa nie mogą dłużej pozostać obojętnymi na położenie Papieża i krzyk boleści całych Włoch dręczonych od Piemontu. Odwołanie księcia Grammont także tłumaczone jest w tym duchu. Rząd francuski nie chciał wprowadzać księcia Grammont w sprzeczność z samym sobą. Margrabia Lavalette nie mając innych zobowiązań, jak służyć swemu panu, dokona całej zmiany, którą przyspieszyły ekscesa i niewdzięczność Piemontu.

— Ruch wojska między Tulonem, Włochami i Afryką nie ustaje. Oddziały kawaleryi z Afryki lądują codziennie w Port Vendres.

Dotąd było we Francyi cztery lekkich pułków konnicy, które pobierały konie z Afryki. Liczba ich ma być teraz podniesiona na 6. W ogóle ma Francya 20 lekkich pułków konnicy, z których dziewięć pobiera konie z południowej i środkowej Francyi, jeden z Wandei, jeden z Bretanii, a dziewięć z Afryki (6 dla Francyi a 3 dla Afryki).

— Jak donosi *Presse*, objął po śmierci Cesarza chińskiego rządy książę Kong.

— Arcybiskup ruański powrócił z Rzymu. Mówią, że w Rzymie częste miewał konferencye z Papieżem, kardynałem Antonelli i panem Grammont.

— W miesiącu wrześniu miały podlegające podatkowi dla ubogich teatra, koncerty, bale i inne rozrywki dochód ryczałtowy w kwocie 1,216.013 fr. 88 c.

— List z Tulonu do dzienników marsylskich zapewnia, że lord Palmerston przyjedzie temi dniami do Tulonu, gdzie zamówił już pomieszkanie w hotelu de la Croix de Malte.

— Co do przyszłych działań w Kochinchinie nie stanęła jeszcze żadna uchwała. Toczą się jeszcze układy o to, czy ma być przedsiębrana wyprawa na Hue, stolicę Anamu, czy nie; i to jest przyczyną, iż szef sztabu jeneralnego nowego gubernatora Bonarda, kapitan okrętu liniowego Lavaissière odłożył znowu swój odjazd.

— Pan Montigny, były jeneralny konzul w Szanghaj, ma otrzymać misyę do Siamu, gdzie już był dawniej.

— Wysłanie dwóch parowców liniowych dla wzmocnienia eskadry angielskiej w zatoce mexykańskiej, zniewoliło rząd tutejszy wyprawić tam parowiec liniowy „Napoleon". Umówiono się tutaj z gabinetem madryckim zostawić Hiszpanom zaszczyt i ciężar expedycyi lądowej, i na morzu oczekiwać jej skutku. Cesarz miał pisać do nowo wybranego lorda majora Londynu, z którym zna się osobiście, i miał mu zapowiedzieć swoje odwiedziny w czasie wielkiej wystawy na rok przyszły.

Włochy.

(Ostrzeżenie. — Ministeryum włoskie. — Stan rzeczy w Neapolu. — Zmiana załogi francuskiej. — Wiadomości pobieżne.)

Sardynia. *Opinione* ostrzega publiczność przed pewnym rodzajem przemysłowców z nowo przyłączonych prowincyi, co udają się za urzędowych pośredników przy rozmaitych departamentach administracyjnych, i wyłudzają u łatwowiernych pieniądze pod pozorem, że przyczyniają się do przyspieszenia toku spraw, lub do rozdawnictwa urzędów, wyszczególnień, nagród itp.

Taż sama gazeta zbija pogłoski świadczące niepomyślnie o położeniu obecnego ministerstwa. Dziennik ten przypomina, że w żadnym konstytucyjnym państwie ministrowie nie są związani nierozłącznie z parlamentem. Ustąpienie Minghettego budziło wprawdzie rozmaite domysły, dawało się jednak dostatecznie tłumaczyć rozdwojeniem w łonie ministerstwa w sprawie namiestnictwa neapolitańskiego. Obecnie jednak nie ma najmniejszego powodu, którymby można usprawiedliwić nowe zmiany w gabinecie. Dla polityków włoskich bardzo jest niepomyślną wiadomość, że jenerał Goyon otrzymał rozkaz zaopatrzyć się w prowianty dla wojska na cały rok.

Państwo kościelne. Dnia 6. i 7. przyszły do Rzymu z Francyi dwa bataliony 29. pułku, aby zastąpić pułk 40. powracający do Francyi. Pułk 65 ma również zastąpić pułk 25. Dnia 5. b. m. udał się jenerał Goyon pieszo z pałacu swego w orszaku wszystkich oficerów pułku 25. i 40. do Watykanu, aby przedstawić ich Ojcu Św. Jego Świątobliwość pożegnał ich z wielką serdecznością.

Movimento umieszcza listy Garibaldego pisane z Kaprery dn. 7. b. m. o godzinie 1. w południe. W listach tych nie ma bynajmniej wzmianki o wyjeździe Garibaldego z Kaprery. *Nationalites* zapewnia, że Garibaldi ani myśli opuścić Kaprery w ciągu tej zimy, zaczem wszystkie o tem pogłoski okazują się tendencyjnemi kłamstwami.

Neapol. Stan rzeczy w południowych Włoszech przybrał znów groźną postać, a rząd turyński nie zdołał potąd utrwalić swego panowania. Lamarmora bezsprzecznie najzdolniejszy jenerał piemoncki przeznaczony do Neapolu zastąpi Cialdiniego, któremu równie się nie powiodło, jak jego poprzednikom pp. Nigra, Ponzo di San Martino i księciu Carignan. Gdyby chodziło tylko o rozprószenie reszty niedobitków, nie potrzebaby używać do tego najzdolniejszego z jenerałów, piastującego naczelne dowództwo nad brzegami Mincio. Zdanie to przeważa i w Paryżu, zkąd pisze korespondent do Nowej Pruskiej Gazety, że w Neapolu jest wszystko w największym bezładzie, a Cialdini dlatego tylko wziął dymisyę, że zwątpił o pomyślnym skutku swych usiłowań. Napróżno zaprzeczają temu w Turynie. Fakta mówią same za siebie.

Niemce.

(Uroczystości w Królewcu. — Wyszczególnienia i dostojeństwa udzielone.)

Królewiec, 18. paźdz. Świetność uroczystości koronacyjnej nie da się prawie opisać. Po skończonej koronacyi w kaplicy zamkowej udał się pochód koronacyjny o godzinie 12tej w południe do sali tronowej, gdzie kardynał Geissel przemawia imieniem duchowieństwa katolickiego, a książę Salms-Lych imieniem magnatów. Potem ustąpił Król na wielkie schody w dziedzińcu zamkowym i otoczony całym dworem, ministrami i gronem zaproszonych świadków słuchał przemowy prezydentów izb sejmowych i hrabi Donna-Lanck, reprezentanta świadków stanowych. W końcu mówił Król: „Z Bożej łaski noszą Królowie pruscy koronę od 160 lat. Ja wstępuję jako pierwszy Król na tron otoczony instytucyami odpowiedniemi dzisiejszym czasom. Ale pomny, że korona pochodzi tylko od Boga, okazałem koronacyą na uświęconem miejscu, że przyjmuję ją w pokorze z rąk Jego. Jestem przekonany, że modły mojego ludu towarzyszyły mi przy tym uroczystym akcie, ażeby błogosławieństwo Wszechmocnego spływało na mój rząd. Miłość i przywiązanie, okazane mi przy wstąpieniu na tron i w tej uroczystej chwili, są mi rękojmią, że w każdem położeniu mogę liczyć na wierność, przychylność i gotowość do ofiar mojego ludu. W tem zaufaniu mogłem uwolnić mój wierny lud od starodawnej przysięgi hołdu i poddaństwa. Błogie dowody tej miłości i przywiązania, jakich doznałem niedawno przy nieszczęsnym wypadku, utwierdziły mnie w tem zaufaniu. Oby Opatrzność Boska raczyła zachować jak najdłużej błogosławieństwo pokoju drogiej ojczyzny. Od niebezpieczeństw zewnętrznych będzie ją ochraniać moja waleczna armia. Od wewnętrznych niebezpieczeństw będą wolne Prusy, gdyż tron ich Królów stać będzie niezachwiany w swojej potędze i w swoich prawach, jeśli trwać będzie i nadal jedność między Królem i ludem, które uczyniły Prusy wielkiemi. Tak będziemy mogli na drodze zaprzysiężonych praw stawić czoło niebezpieczeństwom niespokojnych czasów i wszelkim grożącym burzom. To sprawi Bóg!"

Potem odczytał minister spraw wewnętrznych fundacyę wielkiego krzyża orderu Orła czerwonego, orderu Korony i rozszerzenia Orderu hohenzolerskiego, jako też dekret amnestyi, nominacye i nadania orderów. W końcu wrócił Król po trzykrotnym pokłonie z berłem śród nieskończonych okrzyków radości na zamek.

— Książę Hugo Hohenlohe otrzymał tytuł księcia Ujest, a hrabia Gebhard Blücher z Walsztadu wyniesiony został do stanu książęcego. Tytuł hrabi otrzymało dwóch i tytuł barona. Szlachectwo otrzymało 49, między tymi bankier i właściciel dóbr Oppenfeld i tajny radca komercyalny Carl w Berlinie.

Brylanty do orderu Orła Czarnego otrzymali: jenerał feldmarszałek Wrangel i książę Wilhelm Radziwiłł.

Order korony pierwszej klasy otrzymało 7, między temi kanclerz Dr. Zander i minister wojny Roon; drugiej klasy z gwiazdą 6, między tymi tajny nadradca medycynalny Dr. Schöolein. Order korony drugiej klasy bez gwiazdy otrzymało 3, a trzeciej klasy 51.

Rosya i Królestwo Polskie.

(Przepisy stanu oblężenia.)

Warszawa, 17. października. *Gazeta warszawska* ogłasza następujące dalsze rozporządzenia:

Rozkaz do policyi wykonawczej warszawskiej. — Na mocy Najwyższego rozkazu Jego ces. król. Mości, przez reskrypt JW. jenerał-adjutanta hrabiego Lambert objawionego, mocą którego miasto Warszawa ogłoszoną zostanie w stanie wojennym, z rozkazu JW. warszawskiego wojennego jenerał-gubernatora, z dniem jutrzejszym 2. (14) października r. b. zalecam co następuje:

1. Proklamacyę JW. jenerał-adjutanta hrabiego Lambert, p. o. Namiestnika, do mieszkańców Królestwa do mieszkańców Królestwa wydaną, przepisy stanu wojennego dotyczące, oraz rozkaz JW. Warszawskiego wojennego gubernatora, wręczyć za pokwitowaniami wszystkim przełożonym kościołów i klasztorów, rządcom gmachów rządowych, właścicielom domów prywatnych i w razie tylko nieobecności tych ostatnich, ich zastępcom lub rządcom.

2. Na wszystkich domach urzędów cyrkułowych i czatowniach policyjnych, w rogatkach miejskich, dworcach kolei żelaznych, przy wjazdach na most wiślany, porozlepiać załączające się tu ogłoszenie, ślady zaś po dawniejszych ogłoszeniach, plakatach i t. p. bez żadnego wyjątku zatrzeć i zmyć, a w razie potrzeby nawet zamalować, pod osobistą odpowiedzialnością pp. komisarzy cyrkułowych i dozorców rewirowych. Czynność ta ma być dopełniona przed godziną 7mą rano dnia jutrzejszego; nadal zaś przylepianie wszelkiego rodzaju ogłoszeń, bez wyraźnego upoważnienia mego, zabrania się.

3. Po otrzymaniu całkowitej liczby egzemplarzy proklamacyi, przepisów i rozporządzeń, wręczyć takowe właścicielom domów, a w razie ich nieobecności, ich zastępcom, rządcom lub stróżom, oraz właścicielom hotelów, domów zajezdnych, restauracyi, kawiarń, cukierni, bawaryj, magazynów, sklepów, fabryk i warsztatów rzemieślniczych, a to celem podania takowych do wiadomości reszcie mieszkańców, bez wyłączenia płci, wieku i stopnia, w dowód czego mają być odebrane od wszystkich podpisy, za nieumiejących zaś pisać, winny się podpisać osoby przez nich do tego upoważnione, a to w tym celu, aby nikt niewiadomością tłómaczyć się nie mógł. Podpisy te mają być zebrane przez pp. komisarzy w ciągu dnia jutrzejszego, zaś w ciągu 24 godzin, licząc od daty otrzymania proklamacyi i przepisów, winny być nadesłane.

4. Ponieważ używanie świstawek tylko policyi jest dozwolone, wzbronić zatem jak najsurowiej, aby czyto stróże nocni, czy też inni niewazyli się gwizdać, jako też spiewać lub krzyczeć na ulicach.

5. Szynki i bawarye aż do dalszego rozporządzenia mają być w zupełności zamknięte, czego pp. komisarze jak najściślej przestrzegać będą, a na dowód zawiadomienia właścicieli takowych lub zarządzających i ścisłego zastosowania się, odbiorą od nich także podpisy.

6 Ogrody publiczne Saski i Krasiński, oraz Botaniczny i Belwederski mają być zamknięte; dozwolone zostaje jednak wpuszczenie do dwóch pierwszych: do Saskiego bramą od placu Saskiego i Żelaznej bramy, a do Krasińskiego zaś od strony placu Krasińskich, wojskowych z ich familiami; do dopilnowania czego oddzielna straż przy bramach powyższych postawioną zostanie.

7. Zapowiedzieć wszystkim dorożkarzom, aby na każde wezwanie policyi, lub siły wojskowej, zatrzymywali się, chociażby wieźli pasażerów.

8. Zapowiedzieć właścicielom domów i hotelów lub też rządcom takowych, aby meldunki obecnych mieszkańców, w ciągu 24 godzin niezawodnie uregulowali, jak to stałe przepisy policyjne mieć chcą, oraz na przyszłość meldunki skrupulatnie dopełniali, z zagrożeniem tak na jednych jak i na drugich surowej odpowiedzialności.

9. Zobowiązać proboszczów i przełożonych klasztorów i synagog, jak również i właścicieli domów przechodnich, hotelów, kawiarń i t. p.; aby i oni ze swej strony, ściśle przestrzegali tak zewnątrz jak i wewnątrz domów, rozlepianie plakatów, pamfletów lub t. p. pod surową odpowiedzialnością, na dowód czego odbiorą od nich także stosowne podpisy.

10. Broń mająca się odebrać od mieszkańców winna być nadesłana do zarządu policyi, porządkiem jaki w podobnych razach był już praktykowany.

11. Panowie komisarze cyrkułowi, z dniem jutrzejszym, żebraków zalegających ulicę polecą imać i albo u siebie w cyrkule zatrzymywać, lub do aresztu policyjnego odsyłać, aż do czasu zawiadomienia ich o wynajęciu, z rozporządzenia władzy wyższej, dla pomieszczenia tychże żebraków, odpowiedniego lokalu. Równie pp. komisarze będą zwracać uwagę na włóczęgów wszelkiego rodzaju po ulicach i placach, oraz między szychtami nad Wisłą przebywających, i takowych celem wylegitymowania do aresztu policyjnego nadsyłać będą.

Warszawa dnia. 1 (13) października 1861 roku.

Warszawski ober-policmajster, pułkownik *Piłsudski.*

Grecya.

(Proces Dosios. — Spłata pożyczki. — Komisya w sprawie uczestników w walce niepodległości. — Wiadomości pobieżne.)

Ateny, 5. października. Kolońskiej gazecie donoszą z Aten: Podług ostatnich wiadomości przybędzie tu Król Otto 25. b. m.

— Przy otwarciu izb 2. b. m. było obecnych tylko 55 deputowanych.

— W procesie Dosiosa uwięziono i stawiono przed sądem jeszcze 4 innych młodych ludzi, między tymi pewnego lekarza wojskowego. Z uwięzionych w maju oficerów wypuszczono już większą część, tylko pięciu pójdzie pod sąd.

— Królowa wydała rozporządzenie do prefektów, wymawiając sobie wszelkie dalsze gratulacye z prowincyi.

— Noty mocarstw opiekuńczych względem zapłacenia rat pożyczki nie pociągną za sobą środków exekucyjnych; lecz na groźną notę Francyi co do ustawy o małżeństwach mieszanych ma nastąpić zmiana w ministeryum, mianowicie mówią o ustąpieniu ministra wyznań pana Botfly.

— Złożona ze znakomitości kraju komisya ma zestawić prawa i pretensye żyjących jeszcze uczestników walki o niepodległość i podać środki do ich zaspokojenia. Tym sposobem uczyni się zadość jednej z uchwał zgromadzenia narodowego.

— Mówią o organizacyi wojskowej straży bezpieczeństwa w stolicy, w miejsce istniejącej teraz instytucyi policyjnej.

Turcya.

(Stosunki finansowe. — Stan armii. — Doniesienia z Bejrutu. — Wiadomości pobieżne.)

Konstantynopol. Jak donosi *Pays* polepszyły się nieco stosunki finansowe Turcyi. Dzięki gorliwemu ściąganiu podatków zdołał rząd wysłać do Londynu 1,250.000 fr. na zapłacenie dywidendy pożyczki z r. 1858. Pieniędze papierowe mają być ściągane od miesiąca grudnia.

— Gwardya turecka będzie nanowo organizowana i ma się składać z 25.000 ludzi.

— Dziennik grecki w Konstantynopolu utrzymuje, że nieporozumienie między Portą i Serbią jest już załatwiono. Garaszanin odjechał pożegnawszy ministra i patryarchę.

— O stanie armii Omera Basza nadeszły smutne wiadomości do Paryża. Ma być tak zdezorganizowana, że marszałek nieśmie atakować słabszego nierównie nieprzyjaciela. Liczbę powstańców chrześciańskich podają teraz na 18.000. Jeśli Serbowie przyłączą się do powstania, grozi armii Omera Baszy wielkie niebezpieczeństwo. W porozumienie się Porty z Serbią niewierzą wcale w Paryżu, gdyż Serbom nie idzie o utrzymanie szczególnych praw, lecz o zupełną autonomię.

— Podług ostatnich wiadomości z Bejrutu trudno, by wynagrodzenie mogły być uregulowane przed odjazdem eskadry francuskiej. Komisarze są w Damaszku, ale niestanęła jeszcze zgoda co do kwestyi wynagrodzenia.

— Gubernator Libanu, Daud Basza, jest chory.

— Przybycie pana Tissota, francuskiego konzula w Adryanopolu i członka europejskiej komisyi Hercegowiny sprawiło wrażenie w Konstantynopolu. Porta zdaje się skłaniać do wszelkich koncesyi, nieubliżających jej godności.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Wiedeń, 21. paźdz. Jego c. k. Apost. Mość raczył najwyższem postanowieniem z 17go b. m. uwolnić najłaskawiej Ludwika barona Vaya od nadanej mu godności nadżupana komitatu borsodskiego.

Gdańsk, 20. paźdz. (w nocy). Ich Mość Król i Królowa przyjechali tu dziś wieczorem o godzinie 6tej. Miasto oświetlono, i panuje wielka radość. Wieczorem była uczta w hotelu Artusa.

Wiadomości handlowe.

Lwów, 22. października. Na targ wczorajszy przypędzono z Dawidowa 2 stada po 10 i 11 wołów, z Bóbrki 3 stada po 12, 40 i 6 wołów, z Wybranówki 2 stada po 7 i 13 wołów, a z Rozdołu 2 stada po 26 i 15 wołów, więc razem 153 sztuk bydła rzeźnego. Z tej liczby sprzedano — jak nam donoszą — na targu 126 sztuk na potrzeb miasta i płacono za wola, mogącego ważyć 315 ℔ mięsa i 40 ℔ łoju, 67 zł. 50 c.; sztuka zaś, którą szacowano na 400 ℔ mięsa i 90 ℔ łoju, kosztowała 97 zł. 14 c. w. a.

Stryj, 10. października. W drugiej połowie zeszłego miesiąca były na targach następujące przeciętne ceny zboża i innych artykułów: Mec pszenicy 4zł. 3c.; żyta 3zł. 5c.; jęczmienia 1zł. 66c.; owsa 1zł. 16c.; hreczki 2zł. 61c.; kukurudzy 2zł. 79c.; kartofli 1zł. 7c. Cetnar siana 65c.; nasienia konicza 35c. Sąg drzewa twardego 6zł. 3c., miękkiego 4zł. 79c. Funt mięsa wołowego 10$^1/_2$c. i mas okowity 63c. — Wełny nie było w handlu.

(Targ wiedeński na woły.)

Wiedeń, 19. października. (Raport tygodniowy od 13. do 19. października). Spęd bydła na targowicy wynosił 3460 sztuk, wagi 350 do 580 ℔ sztuka. Z tego sprzedano dla Wiednia 2162 sztuk. Cena przeciętna wypadała na 22 zł. do 28 zł. 12 c. za cetnar, a 87 zł. 50 c. do 200 zł. w. a. za sztukę.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 22. października.

Hotel rosyjski: PP. Chojecki Piotr, z Wołynia. — Feige J., z Ples. — Augustynowicz Bronisław, z Woszczaniec. — Augustynowicz Bolesław, z Kniażego. — Hr. Miączyński Maciej, z Podpiczar. — Hr. Jabłonowski Antoni, z Rawy. — Jabłonowski Józef, z Dołhego.

Hotel europejski: Zotta Jan, z Borut. — Rojewski Konst., z Cieszanowa. — Ulaniecki Cyryl, z Podola.

Hotel angielski: Załużny Maciej, z Wiśniowczyka.

Hotel krakowski: Witkowski Adam.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 22. października.

PP. Raczyński Wład., c. k. porucz., do Zawadowa. — Kiszkowski Józef, do Szandowiec. — Zbrożek Adam, do Wierzbiąża. — Ustrzycki Wal., do Zamiechowa. — Jełowicki Adolf, na Wołyń. — Włodkiewicz Wiktor, do Podwysokiego. — Lipski Emil, do Zbaraża. — Bagiński Leon, do Jaszkowiec. — Wiśniewski Leon, do Płachowa.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 21. października 1861.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum	Stopień ciepła według Reaum	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	331 39	+ 3.8	80.4	wschodni sł.	pogoda
2. god. po poł.	331 57	+ 6.3	72.8	półn.-wsch. „	„
10. god. wiecz.	331 79	+ 2.7	77.2	połud.-wsch. „	pochmurno

T E A T R.

Dziś na scenie polskiej: „**Podróżomania,**" komedya w 4 aktach Józefa Korzeniowskiego.

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 22. października

	Instytut kupuje zł.	c.	Instytut sprzedaje zł.	c.	Za kupon wypada zł.	c.
Nowe prócz kuponów 100 po w.	78	50	79	—	1	23⅛
Dawne „ „ 100 „ „	82	42	82	95	1	29⅛

Kurs lwowski.

Dnia 22. października

		gotówka zł.	c.	towarem zł.	c.
Dukat holenderski	wal. austr.	6	46	6	52
Dukat cesarski	„ „	6	48	6	54
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	11	19	11	31
Rubel srebrny rosyjski	„ „	2	15	2	17
Talar pruski	„ „	2	4	2	7
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	bez kuponów	78	5	78	72
„ „ „ m. k. za 100 zł.	bez kuponów	82	5	82	72
Akcye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	bez kuponów	165	92	167	50
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	65	67	66	30
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	79	17	79	83

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i weksli.

Dnia 22. października.

Z pożyczki narod. po 5% za 100 złr. 79.60. Metaliki po 5% za 100 zł. 66.10; po 4½% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.— Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Węgier —.— Galicyi —.—; Bukowiny —.—; Akcye Banku narodowego sztuka 735.—; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 177.50; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.—.

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—.

Wexlowy. Za 100 zł. południowo niemieckiej waluty —.—. — Lipsk za 100 talarów —.—. Londyn za 10 funtów szterl. 137.65. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Paryż za 100 fr. —.—.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6.54. dukaty ces. pełnej wagi —.—. korony —.—. półkorony —.—. Srebro 137.25

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 19. października.

1. Dług publiczny.

A. Państwa.

	pien.	towar.
W austr. wal. po 5%	61 25	61 50
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	80.30	80 50
Z pożyczki narod. z proc. od kwiet. do paźd. po 5%	80 –	80.20
Z r. 1851, ser. B. po 5%	— —	—.—
Metaliki po 5%	66.20	66 30
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	66 20	66.40
dtto. „ 4½%	58 —	58 50
dtto. „ 4%	51 –	51 50
dtto. „ 3%	38 25	38.50
dtto. „ 2½%	34 —	36.—
dtto. „ 1%	13 25	13 50
Przez. do wylos. z r. 1839	114.—	114.50
„ 1854	86 25	86.50
„ 1860	82.70	82 90
Przeznaczone do losowan. z r. 1860 po 100 zł	89 —	89.25
Renty Como po 42 lir. aus.	16.50	17.—
Wylos. obl. dawn. długu państ. po 5%	64 50	65 –
Wylos. obl. dawn. długu państ. „ 4½%	57 50	58 —
Wylos. obl. dawn. długu państ. „ 4%	50.50	51 —
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju „ 3½%	44.50	45.–
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju „ 3%	47 —	48.–
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju „ 2½%	46 —	47.–
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju „ 2¼%	41 —	41 50
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju „ 2%	36 50	37.50
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju „ 1¾%	32 —	33.–
dtto. z procent za granicą „ 5%	64.50	65.–
dtto. z procent za granicą „ 4½%	57 —	58.—
dtto. z procent za granicą „ 4%	50.50	51.—

B. Krajów koronnych.

	pien.	towar.
Obligacye indemn. po 5% za 100 zł. Niższej Austryi	87 —	88.—
Wyż. Aust. i Salb.	87.—	88 —
Czech	90.50	91 —
Morawii	85 75	86 –
Szląska	86 —	86 50
Styryi	86.–	86 50
Tyrolu	98.—	99 —
Kar., Krainy. i Wyb.	87.—	88.—
Węgier	67 75	67 50
Obl. ind. po 5 proc. za 100 zł. Ban. Tem., Kroacyi i Sławonii	65.50	67 75
Galicyi	66.—	66 25
Siedmiogr. i Bukow.	64 25	64.75
Lomb. wen. poż. z r. 1850	— —	— –
Wen. pożyczka z r. 1859	93 —	94 –
Dług Tyrolu po 5%	64.50	65.—
Dług Tyrolu „ 4%	50 50	51.–
Dług Salcburga „ 3½%	43.–	43.50
Dług Salcburga „ 3%	38.	38.50
Dług Krainy „ 2½%	31.50	32.
Dług Krainy „ 2%	24.50	25.–
Dług Krainy „ 1¾%	21.—	21.50

2. Stan oblig. domestykaln.

	pien.	towar.
po 3% za 100 zł.	18.—	20.—
„ 2½% za 100 zł.	15.—	17.—
„ 2¼% za 100 zł.	14.—	15.—
„ 2% za 100 zł.	13.—	14.—
„ 1¾% za 100 zł.	10.—	11.—

3. Akcye.

	pien.	towar.
Banku nar.	740.—	742 –
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	180.—	180.20
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	593	595 –
Półn. kolei po 1000 zł. m. k.	2052	2034.–
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	273 50	274.–
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł.	165.—	165 50
Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	119 75	120 25
Kolei Cisy po 200 zł m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.–	147.–
Połud. kolei państ., lomb.-wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 160 zł. (80%)	230 –	231.–
Kol. Kar. Lud. po 200 zł. m. k. z wpł. po 160 zł. (80%)	166 50	167 –
Kol. Preszb.-Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	18.–	19.—
dtto. II. emis. po 200 zł. m. k	75.50	76.50
Kolei Bustehradzka po 500 zł m. k.	695.—	700.
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.	140. –	141.–
Kol. Bern. Ross. po 200 zł.		
dtto. z pierwszeństwem po 200 zł. m. k.	—.–	200.—
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a.	124.—	125.—
Austr. towarz. żegl par. po 500 zł. m. k.	420.—	421.—
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	205.—	208.—
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	393.—	395.–
Tow. młyna par. w Wied. po 500 zł. m. k.	370.—	375.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 250 zł. m. k.	—.–	—.—

4. Listy zastawne.

	pien.	towar.
Banku narodowego w mon. kon. 6let. po 5%	101 —	102.—
Banku narodowego w mon. kon. 10 „ 5%	94 50	95 –
Banku narodowego w mon. kon. przeznacz. do los. po 5%	89 50	90.—
Banku narodowego w wal. austr. na 12 m. 5% za 100 zł.	–.—	100 –
Banku narodowego w wal. austr. przez. do los. po 5%	85.–	85 25
Gal. Tow kred. po 4%	—.—	80.–

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

	pien.	towar.
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	96 75	97.25
detto detto w srebrze uproc za 100 zł. w. a.	102 75	103 –
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	141.50	142.—
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	—.—	95.
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	136.—	136 50
Kol. Gloggn. za 100 zł.	81.–	82.—
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	96.50	97.–
Lloyda za 100 zł.	85. –	88.

6. Losy.

	pien.	towar.
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	118.50	118.75
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	95 25	95.50
Pożycz. Trye. po 100 zł. w. a.	124.—	125.—
Pożycz. miasta Budy po 40 zl. w. a.	37.75	38.—
Esterhazego po 40 zł. m. k.	96.50	97 50
Salma „ 40 „ „	37 —	37 25
Palfiego „ 40 „ „	36 50	37.—
Clarego „ 40 „ „	36 50	37.—
St. Genois „ 40 „ „	36 –	36 25
Windischgrätza 20 zł. „	22 75	23 25
Waldsteina 20 „ „	22.50	23.—
Keglevicha 10 „ „	14 50	15.—

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

	pien.	towar.
Amsterdam za 100 zł. hol.	—.—	—.—
Augsburg za 100 zł. w. p.-n	115.50	115.75
Berlin za 100 tal.	—.—	—.—
Wrocław za 100 tal.	—.—	—.—
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n.	115 75	115 85
Genua za 100 lir. piem.	—.—	—.—
Hamburg za 100 M. B.	101 50	101 70
Lipsk za 100 tal.	—.—	—.—
Liwurna za 100 lir. tosk.	—.—	—.—
Londyn za 10 ft. szt	137 40	137 50
Lugdun za 100 fr.	—.—	—.—
Medyolan za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Marsylia za 100 fr.	—.—	—.—
Paryż za 100 fr.	53 90	54.—
Praga za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Tryest za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Wenecya za 100 zł. w. a.	—.—	—.—

(31 dni po ukazaniu.)

	pien.	towar.
Bukareszt za 100 piast. woł.	—.—	—.—
Konstantynopol za 100 piast. tur.		—.—

Kurs złota.

	pien	towar.
Dukaty ces. men.	6.54	6.55
dtto. pełnej wagi	6.54	6.55
Korona	18.85	18 90
20frankówka	10.95	10.97
Rosyjski impery.	11.25	11.27
Talar związkowy	2.0?½	2.06½
Srebro	137.25	137.50

Kurs korony w k. kasach 13 zł. 50 c.

K R O N I K A.

(Objętość Londynu.) Stolica Anglii mieści w sobie podług najnowszego obliczenia przeszło trzy miliony ludności i przeszło 400.000 domów. Jestto pewno pierwszy przykład na świecie, by tak znaczna masa ludzi mieściła się na przestrzeni 4 niemieckich mil kwadratowych. Wprawdzie nie można oznaczyć, gdzie właściwie kończy się Londyn, gdyż nie ma jednolitej administracyi i żadna władza nie rozciąga się na całe miasto. Parlamentarnie biorąc składa się Londyn z siedmiu okręgów wyborczych: City, Westminster, Marylebone, Finsbury, Tower-Hamlets, Southwark i Lambeth; ale i to jest tylko fikcyjne opisanie miasta, gdyż wzrastający ten olbrzym pochłania zwolna mnóstwo przyległych miejsc, które jednak zachowują swoją własną admininistracyę. Nawet i poczta nie zna właściwego obszaru miasta, i z własnej woli podzieliła je na wewnętrzne i zewnętrzne, pociągając od jeneralnego urzędu pocztowego wewnętrzne koło w odległości trzech mil angielskich i dalsze koło w odległości sześciu mil angielskich; to drugie koło stanowi miasto zewnętrzne, ale zawiera po części mniej, po części więcej niż należy do właściwego miasta. Jeżeliby chciano zaliczyć do miasta to, co prawie należy do portu londyńskiego, byłoby miasto jeszcze o wiele rozleglejsze, gdyż port ten ciągnie się od mostu w Southwark do trzydziestu mil angielskich w dół rzeki; jednak te części należą do miasta tak dalece tylko, jak podlegają urzędnikom portowym i jurysdykcyi policyi wodnej w City.

(Kara za opieszałość.) Kapitan i porucznik załogi francuskiej w Rzymie, którzy będąc na straży dozwolili przez niedbałość swoją zkraść dekoracye legii honorowej i złote frezle sztandaru 71go pułku francuskiego, skazani zostali na degradacyę i pięcioletnie więzienie na galarach w Tulonie. Degradacya odbyła się 21go września na Piazza del Popolo w obecności sztabu i żołnierzy tego pułku.

(Koszta naprawy Lewiatana.) Nieszczęśliwi akcyonaryusze okrętu „Great Eastern" będą wezwani temi dniami subskrybować znowu 20.000 funt. sztr., gdyż koszta reparacyi wyniosą najmniej 10.000 funt. sztr.; nadto potrzeba zapłacić wynagrodzenie pasażerom, którym w przecięciu przypadnie po 80% od zapłaconej należytości za podróż, a nakoniec potrzeba jeszcze zostawić małą kwotę w rezerwie na przyszłe wypadki. Okręt ten pochłonął już niesłychanie wiele pieniędzy; mimo też złożą jeszcze akcyonaryusze tych 20.000 funt. sztr., gdyż wielu z nich obiecuje sobie z czasem piękny dochód z tego okrętu.

(Upominek Królowi pruskiemu.) Włościanie z Stroebeck mają podług dawnego zwyczaju ofiarować Królowi pruskiemu przy uroczystym wjeździe jego do Berlina szachownicę z złotemi i srebrnemi figurami. Jestto kopia szachownicy, którą podarował gminie Stroebeck Wielki Elektor.

Główny Redaktor ***M. Szrzeniawa Sartyni.***

Z c. k. galic. drukarni rządowej.